

ling, hvori de kirkelige Sagers Behandling har været, synes at være Udskilligt, der taler for Udsætteligheden og Nødvendigheden af en Kirkeforsætning, navnlig for at blive fri for den Forskyrrelse, som Ministerkister og Ministrenes forskjellige Stilling ligeoverfor Rigsdagen medføre for disse Sagers Behandling. Jeg skal ikke engang gaae ind paa det Spørgsmaal, der udgjør en stor Deel af Lovens Indhold, nemlig om Brugen af Kirken for dem, der have løst Sognebaandet, uden netop forsaavidt det staaer i Forbindelse med Bestemmelsen i § 1; det er denne Paragraph, hvori det Nye ved Lovforslaget er concentreret, og som tillige karakteriserer Lovens som en Leilighedslov. Jeg skal derimod forsøge bestemt at gøre opmærksom paa, ad hvilken Vej dette Lovforslag griber meget stærkere ind i den kirkelige Ordning end den tidligere Lov, og skal i saa Henseende først berøre et Punkt, der har været nævnt, nemlig om Capellaner. Det er besynderligt, at man ved at tale om en Tilslutning af dem, der have løst Sognebaandet, har glemt at tage Hensyn til den meget væsentlige Forskjel imellem de personelle Capellaner, der paa eget Ans og Tilsvær bestyre Embedet, og andre personelle Capellaner. De, der bestyre Embedet paa eget Ans og Tilsvær, ere selvstændige Præster, og der kan ikke være Grund til ikke at indrømme dem, hvad der indrømmes Sognepræsten med Hensyn til at modtage dem, der have løst Sognebaandet. Men ganske anderledes er Forholdet med de andre personelle Capellaner; det er just det Characteristiske ved dem, at de ikke selvstændigt bestyre Embederne, men kun ere Medhjælpere hos Præsten, ansatte efter hans eget Ans og Andragende, saaledes at Embedets Bestyrelse deles imellem Sognepræsten og Capellanen, men søres paa den Førstes Ansvar. Derfor er det ganske nødvendigt, at der ogsaa i den foreliggende Henseende gjøres en Forskjel; det er jo ganske naturligt, at man, naar en Præst har en saadan Capellan, henvender sig til Præsten, og Forholdet vil da ordne sig meget let, idet det overalt vil komme an paa, hvormeget Capellanen fremtræder som virksom, og hvormeget Præsten trækker sig tilbage. Den Præst, som i det Hele trækker sig tilbage, vil ogsaa

her give efter for Capellanen, og med Hensyn til den Præst, der selv udfører den væsentlige Deel af Gjærningen kun med Capellanens Hjælp, skal man ikke bidrage til at bringe en Modfætning tilstede imellem dem. Men naar man kommer til det egentlige Spørgsmaal, der ligger i § 1, saa gaaer Paragraphen ud paa, at, medens den, der løser Sognebaandet, nu skal slutte sig til en anden bestiftet Præst, saa skal han herefter kunne slutte sig til enhver Anden, der har geistlig Ordination. Det er ikke det Locale, det her kommer an paa, ikke det at Vedkommende er Præst paa et vist Sted; det Væsentlige derimod er, at det er en Præst, der er Embedsmand i Folkekirken, og naar dette er saa, da medfører denne Paragraph en ganske overordentlig Forandring og gjør et saa meget større Indgreb i den hidtil gjældende kirkelige Ordning end Lovens om Sognebaandets Løsning. Man maa nemlig vel lægge Mærke til, hvorledes Sagen i Almindelighed er ordnet, saa at man ikke, hvad man ved saadanne Leiligheder saa let fristes til, kun seer paa det enkelte Tilfælde og overseer det Almindelige. Vore Præster blive jo kun Præster ifølge kongelig Udnævnelse til et Embede, og de kunne ikke blive ordinerede uden en saadan. Heller ikke Capellanerne kunne blive ordinerede, uden at Hans Majestæt iforveien har bestiftet dem til Capellaner. Det er altsaa en almindelig Ordning, at Folkekirken har et vist Antal Embedsmænd, som ere bestiftede af Kongen. Man kan jo finde denne Bestiftelsesform mindre heldig, og man kan ligeledes finde den Magt, som Kongen, der besidder Præsten, som Følge deraf har til ogsaa at afskedige ham, mindre heldig, og kan ønske denne begrændset; men man kan ikke saaledes vilkaarligt rive enkelte Stykker ud af det Gjældende og sige: Vel skal i Almindelighed al kirkelig Virksomhed være betinget af Kongens Udnævnelse til Embedet, men i visse Tilfælde skal man dog kunne benytte en Præst, der ikke er Embedsmand; thi man kommer derved i en besynderlig Modsigelse; man siger da, at Præstens Gjærning ikke kan udføres uden af Den, Hans Majestæt har givet et Embede, men at Præstens Gjærning dog skal kunne udføres af Den, hvem Hans Majestæt har fra-